Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta

HE 161/2016 vp

Asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä liikennekaareksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt sisäministeriötä asiantuntijalausuntoa otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä. Asiasta lausutaan seuraavaa.

Sisäministeriön poliisiosastolla pidetään hyvänä, että liikennekaaren luonnoksessa mainitusta pienimuotoisen ja vähäisen toiminnan välisestä eurorajasta luovuttiin. Käytännössä tämän ammattimaisen ja ei-ammattimaisen toiminnan rajan ylittämisen valvonta olisi ollut hyvin vaikeaa esimerkiksi poliisin valvonnassa. Valvontahetkellä luvattoman ja luvallisen toiminnan erottaminen voi olla varsin vaikeaa. Samoin harmaan talouden torjunnan kannalta hyvänä pidetään osan II, 1 luvun 14 §:ssä olevaa pakettiautojen rekisteröimisvelvoitetta ja sitä, että liikenteeseen käytetty ajoneuvo on rekisteröitävä 15 §:n nojalla ajoneuvoliikennerekisteristä mainittuun rekisteriin.

Muutosehdotukset liikennekaari

Muutosesitys, uusi §: Velvollisuus esittää asiakirja

Liikennekaaressa tulisi olla velvollisuus pitää mukana ja esittää tietyt asiakirjat, kuten esimerkiksi kaupallisesta tavarankuljetuksista tiellä annetun lain (693/2006) 29 §:ssä on säädetty. Vastaavan tapaisesti on säädetty joukkoliikennelaissa (869/2009) ja taksilaissa (217/2007).

Perustelu:

Viranomaiset eivät voi valvoa, jos valvonnassa käytettävä tieto ei ole saatavilla. Kansainvälisessä liikenteessä ja tietyt kuljetustapahtumaan liittyvät asiapaperit eivät ole sähköisesti saatavilla. Tällöin ne pitää pystyä tarkastamaan valvonnan yhteydessä.

Muutosesitys, uusi §: Kuljetuksen keskeyttäminen

Kuljetus tulisi voida keskeyttää, jos lupiin liittyviä puutteita ilmenee, kuten esimerkiksi kaupallisesta tavarankuljetuksista tiellä annetun lain (693/2006) 30 §:ssä on säädetty. Vastaavan tapaisesti on säädetty joukkoliikennelaissa (869/2009) ja taksilaissa (217/2007).

Perustelu:

Kuljetuksen keskeyttäminen mahdollistaa laittoman kuljetuksen keskeyttämisen ja estää kuljetuksen pääsy esimerkiksi satamasta eteenpäin.

Muutosesitys: Osa II, 3 luku 1 §: Taksinkuljettajaa koskevat vaatimukset

Tulisi harkita pitäisikö luvan saamisen esteenä olla pykälässä esitettyjen lisäksi myös rikoslain 28 luvun omaisuusrikokset, 31 luvun 1 §:n mukainen ryöstö ja 32 luvun kätkemisrikokset

Postiosoite:
Sisäministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoitteet:
Erottajankatu 2
Helsinki

Puhelin:
Vaihde
0295 480 171
Faksi:
09 1604 4635

Virkasähköpostiosoite:
kirjaamo@intermin.fi
www.intermin.fi

Perustelu:

Sisäministeriön poliisiosaston arvion mukaan taksinkuljettajan nuhteettomuusvaatimukset lievenisivät, koska esimerkiksi syyllistyminen rikoslain (39/1889) 28 luvun omaisuusrikoksiin, 32 luvun kätkemisrikoksiin tai 31 luvun 1 §:n mukainen ryöstöön ei jatkossa olisi esteenä taksinkuljettajana toimimiselle ja yleisesti kokonaisarviointia soveltuvuudesta ei enää tehtäisi. Taksissa matkustetaan usein yksin ja matkustaja on tällöin alttiina kuljettajan väärinkäytöksille. Nykyisen säätelyn mukaan taksinkuljettajaa ei pidetä sopivana tehtäväänsä, jos hän syyllistynyt tiettyihin taksinkuljettajan ammattipätevyydestä annetun lain (695/2009) 9 §:ssä mainittuihin rikoksiin tai muun muassa syyllistynyt muuhun rikokseen, joka osoittaa hänen olevan ilmeisen sopimaton toimimaan taksinkuljettajana.

Muutosesitys: Osa IV luku 1: Viranomaisen toiminta

Liikennekaaren osan IV, 1 luvun 1 §:ssä säädettäisiin Liikenteen turvallisuusvirastosta yleisenä valvontaviranomaisena. Selvyyden vuoksi olisi kuitenkin perusteltua säännellä, että poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos valvovat omalla tehtäväalueellaan tämän lain noudattamista. Trafi olisi lupaviranomainen, mutta muut edellä mainitut valvoisivat säännösten noudattamista kuljetusten valvonnan yhteydessä.

Perustelu:

Poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos tekevät valvontaa omalla tehtäväalueellaan luvanvaraiseen liikenteeseen liittyvien säännösten noudattamista.

Muutosesitys: Osa IV, 2 luku 4 §: Poliisin ilmoitusvelvollisuus

Pykälään tulisi lisätä maininta II osan 3 luvussa tarkoitetusta taksinkuljettajan ajoluvasta ja lisäksi maininta väliaikaisen luvan peruuttamisesta, jos sellaiseen päädytään taksinkuljettajan ajoluvan osalta.

Perustelu:

Liikenteen turvallisuusvirasto voi peruuttaa liikennekaaressa säädetyt luvat muun muassa sen vuoksi, että luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty. Tätä he tarvitsevat poliisilta tiedot. Tästä syystä myös taksinkuljettajan ajolupa tulisi huomioida.

Muutosesitys: Osa VI, 1 luku uusi 2a §: Taksinkuljettajan ajoluvan väliaikainen peruuttaminen

Liikennekaareen tulisi harkita sääntelyä siitä, että taksinkuljettajan ajolupa voitaisiin peruuttaa väliaikaisesti rikosepäilyn vuoksi vastaavasti kuten voimassa olevassa taksinkuljettajan ammattipätevyydestä annetun lain (695/2009) 19 §:ssä on säädetty. Poliisi peruuttaisi ajoluvan väliaikaisesti ja siirtäisi asian tämän jälkeen Liikenteen turvallisuusvirastoon varsinaista luvan peruuttamisen harkintaa varten.

Perustelu:

Liikennekaaressa ei esitetä säännöksiä taksinkuljettajan ajoluvan väliaikaisesta peruuttamisesta. Voisi olla perusteltua, että poliisilla voisilla voisi jatkossakin olla mahdollisuus peruuttaa taksinkuljettajan ajolupa väliaikaisesti, kun siihen on tarvetta, esimerkiksi esitutkinnan aikana. Lainvoimainen tuomio voi kestää pitkään. Ei liene tarkoituksenmukaista, että taksinkuljettajan luvan saamisen esteenä olevien rikosten esitutkinnan aikana ja ennen lainvoimaisen tuomion antamista rikoksista epäilty saisi ajaa taksia siihen saakka kunnes tuomio on lainvoimainen. Poliisi voisi harkita taksinkuljettajan luvan peruuttamisen tarvetta. Nykyinen sääntely mahdollistaa väliaikaisen peruuttaminen. Poliisi voisi jatkossa peruuttaa väliaikaisesti taksinkuljettajan ajoluvan ja välittää tieto siitä lupaviranomaiselle Trafiin, kuten poliisin on liikennekaaren mukaan ilmoitettava muutenkin. Lopullisen peruuttamisen tekisi Trafi kuten muissakin luvissa.

Tämä olisi tärkeää sen vuoksi, että taksissa matkustaa esimerkiksi lapsia, vanhuksia tai muuten avun varassa olevia, sekä päihtyneitä, jotka voivat olla alttiina rikoksen kohteeksi yksin matkustaessaan. Poliisi voi voimassa olevan taksinkuljettajan ammattipätevyydestä annetun lain (695/2009) 19 §:n perusteella peruuttaa ajoluvan väliai-

kaisesti, jos on todennäköistä, että luvan haltija on syyllistynyt 9 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun tekoon ja matkustajien turvallisuus sitä edellyttää. Väliaikainen peruuttaminen on muutoksenhausta huolimatta voimassa, kunnes asia on lainvoimaisesti ratkaistu. Poliisi voi siis peruuttaa ajoluvan myös esitutkinnan aikana rikoksen tullessa poliisin tietoon. Tällöin taksinkuljettajan sopivuus työhönsä voidaan arvioida rikoksen esitutkinnan aikana, eikä siis vasta lainvoimaisen tuomion jälkeen.

Muutosesitys: Osa VI, 2 luku, uusi §: Rekisteröimisvelvoitteen laiminlyönti

Liikennekaaren osassa II, 14 §:ssä säädetään rekisteröimisvelvollisuudesta. Voisi olla perusteltua, että myös tämän laiminlyönti olisi säädettävä rangaistavaksi.

Perustelu:

Rekisteröimisvelvollisuuden laiminlyöntiin olisi mahdollista tällöin puuttua.